

Til landets kommuner

Deres ref

Vår ref
12/2678

Dato
17.07.2012

Presisering av vilkårene for rett til sosiale tjenester

Jeg viser til at det den siste tiden har vært ulike presseoppslag om EØS-borgeres rett til sosiale tjenester. I lys av dette ser jeg at det kan være et behov for å presisere hvordan regelverket er å forstå.

I henhold til lov 18. desember 2009 nr 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen med tilhørende forskrifter og rundskriv må en person oppholde seg lovlig og ha bopel i Norge for å ha fulle rettigheter etter loven.

Det er utfyllende retningslinjer til krav om bopel i Norge i rundskriv gitt av Arbeids- og velferdsdirektoratet 22. juni 2012. For at en person skal anses å ha fast bopel i Norge, er det i henhold til retningslinjene en forutsetning at oppholdet er lovlig og ment å være av en viss varighet. Hvis det er tvil om en person er å anse å ha fast bopel, må NAV-kontoret foreta en konkret individuell vurdering. I denne helhetsvurderingen kan det blant annet legges vekt på om personen er folkeregistrert i Norge, har ektefelle og eventuelt barn bosatt i Norge, er medlem i folketrygden, har skattemessige forpliktelser i Norge, og personens bosituasjon. Det kan videre tas hensyn til oppholdets varighet og formål, og oppholdstid før søknad om sosiale tjenester fremmes, framtidsplaner og formålet slik det framkommer av oppholdsgrunnlaget vil være relevant.

EØS-borgere kan fritt oppholde seg i Norge i tre måneder, eller i seks måneder hvis personen er arbeidssøker. Slikt opphold forutsetter at personen sørger for sitt livsopphold. I denne perioden har personen som utgangspunkt ikke rett på tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning eller hvis personen befinner

seg i en nødssituasjon. En EØS-borger som skal oppholde seg utover denne første perioden, må registrere seg og få utstedt registreringsbevis. Personer med registreringsbevis og fast bopel i Norge har rett på tjenester etter loven på lik linje med befolkningen for øvrig. Personer med registreringsbevis, men uten fast bopel, har som utgangspunkt ikke rett på tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning. Personen kan likevel ha krav på kortvarig hjelp som nevnt i avsnittet over, hvis personen befinner seg i en nødssituasjon.

Jeg vil presisere at et registreringsbevis kun er ment som dokumentasjon på oppholdsrett, og ikke er et selvstendig bevis på at vedkommende har bopel i landet.

Med hilsen

Hanne Inger Bjurstrøm

Kopi:
KS
Fylkesmennene
Arbeids- og velferdsdirektoratet
Statens helsetilsyn